

СТАНОВИЩЕ

*от проф. д-р Добринка Иванова Чанкова, Професионално направление 3.6
Право (Наказателен процес), преподавател в Правно-историческия
факултет на ЮЗУ „Н. Рилски“- Благоевград, член на научното жури за
публична защита на*

дисертационния труд на докторанта, задочна форма на обучение

ПЛАМЕН ГОСПОДИНОВ МИТЕВ

**на тема: „ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ЧОВЕК ПО ПРИЗНАЦИТЕ НА
ВЪНШНОСТТА МУ“**

*За присъждане на образователната и научна степен „доктор“ по
Криминалистика, Професионално направление 3.6 Право*

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Пламен Господинов Митев е завършил Варненския свободен университет "Черноризец Храбър", специалност "Противодействие на престъпността и опазване на обществения ред" през 2007г. и Великотърновския университет "Св. Св. Кирил и Методий", специалност "Психология" през 2012 г. През 2015 г. е зачислен за задочен докторант в Катедра „Наказателноправни науки“, Факултет "Полиция" на Академията на Министерството на вътрешните работи. След изпълнение на дейностите по индивидуалния учебен план е отчислен с право на защита. На представения дисертационен труд по съответния административен ред е даден ход на публичната защита.

Пламен Митев работи в системата на МВР повече от 15 години като полицай, районен инспектор и експерт-криминалист. Това се е отразило благоприятно при разработването на дисертационния труд, който се явява добро съчетание на научните му интереси и практическа дейност, пряко по темата на дисертацията. Успоредно с това, докторантът е асистент в Катедра „Наказателноправни науки“, Факултет "Полиция" на АМВР. Участвал е в

удачни форми за повишаване на професионалната квалификация. Има две публикации /едната под печат/ в Информационния бюлетин на АМВР.

2.Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Докторант Пламен Митев е представил дисертационен труд, посветен на един съществен и винаги актуален проблем, доколкото престъпността продължава да бъде част от обществения живот, а именно- криминалистична идентификация на човек по признаци на външността му. Безспорен факт е, че в полицейската и следствената практика навсякъде по света признаците на външния вид на човека се използват широко за издирване на неизвестен извършител на престъпление; на безследно изчезнали лица; за издирване на лица, укрили се от разследващите органи и съда или избягали от местата за изпълнение на наказание; за установяване самоличността на трупове с неустановена самоличност; при процесуално-следственото действие разпознаване, а така също и при редица експертизи.

Следва да се посочи, че съществуват немалко теоретични изследвания по проблема, някои дори от "зората" на криминалистиката. Те обаче не винаги отразяват в пълнота всички детайли, специфики и многообразните форми на този вид идентификация. Същевременно, приложението ѝ нараства експоненциално и това е обусловено преди всичко от развитието на съвременните визуализиращи технологии и промените в начина на живот, в това число и в криминалната активност. Широкото използване на системи за видеонаблюдение и контрол в уязвими места, стратегически обекти и участъци с концентрация на противообществени прояви логично води до оставяне на множество следи като фото и видеоизображения в заобикалящата среда. В съвременната динамична картина на престъпността това е важно и за превенцията. Ето защо умелото боравене с тези следи и най-вече правилната, точна идентификация на човека по признаци от външния вид е от ключово значение. Поради това настоящият труд, който отчита съвременните научни постижения в областта, е необходим и полезен.

В труда докторантът показва широки познания по проблематиката, базирани и на неговия собствен опит. Предметът и целите на дисертационното изследване са добре дефинирани. Възприетата методология е правилна. Използвани са различни общонаучни методи. Изследването е фондирано на голямо количество литература на различни езици и други релевантни източници, направени са емпирични проучвания, което води до верни изводи и генериране на полезни идеи. Подчертавам силния практически компонент на изследването, което го прави ценен наръчник в ежеднезната работа на разследващите органи и експертите криминалисти.

В глава първа е проследена еволюцията в теорията и практиката на идентификацията на човек по признаци на външния вид и е направена сполучлива характеристика на същата. Следва специално да се посочи детайлното представяне и интерпретиране на общофизичните и анатомичните признаци, което улеснява значително следствената и експертната дейност. Аналогично и за функционалните признаци и особено на микроизраженията, резултат на определени емоции - гняв, страх, изненада.

Втората глава е централна за изследването, вероятно и затова повтаря темата на дисертацията. Като много ценно в нея откроявам проучването на измененията на външните признаци, обусловено от естествени и други фактори, което е илюстрирано в графики и диаграми. Това впрочем е достойствие на целия труд и осемте приложения към него, които по много комуникативен и убедителен начин представят резултатите от изследването, отчитащо развитието на технологиите. Дисертантът разработва алгоритъм за извършването на различни идентификационни действия, в т. ч. разпознаването и експертизата. Технологичният компонент превалира, вкл. при представянето на методика за проследяване на биологична асиметрия, сравнителното изследване на изображения чрез използване на координационна мрежа, възрастова прогресия и др. Това обаче е оправдано и уместно, а така също и препоръките при видеозаснемане с оглед увеличаване на полезния му практически ефект.

В глава трета вниманието е фокусирано върху идентификацията на човек чрез използване на функционалните признаци на външния вид и с помощта на биометрични автоматизирани системи. Откроявам по-специално

проучването на идентификация по глас. Докторантът демонстрира добро познаване на съвременните биометрични идентификационни системи, използвани в международната практика.

На базата на това пространно изследване, включително и сравнително, дисертантът прави сполучливи теоретични изводи и обобщения, представляващи научни и научно-приложни резултати с приносен характер. Като по-значими, освен вече изтъкнатите, бих желала да посоча следните:

- Обогаляване и актуализиране на теоретичните знания в областта на криминалистичната идентификация на човек по признаци на външността му;
- Генериране на нови технологични и методологични знания;
- Детайлно разработване на всеки един от етапите на лицево-идентификационна и фоноскопна експертиза;
- Отправяне на полезни тактически препоръки за следствената и експертната дейност, в т. ч. препоръки при работа със свидетели очевидци за съставяне на словесен портрет на неизвестен извършител на престъпление;
- Критичния анализ на дефицитите при извършване на разпознаване и предложенията за отстраняването им;
- Предложението за внедряване на автоматизирана биометрична система за идентификация на лица по цифрови изображения от видеозаписи, което ще повиши значително процента на разкритите престъпления и ще има и превантивен ефект;
- Предложението за създаване на адекватна нормативна база, вкл. изменения в Закона за МВР, и технологична организация за снемане, регистриране и записване на биометрични данни, което би способствало за по-добра координация и взаимодействие в противодействието на престъпността.

В голямата си част тези предложения са обосновани и рационални и могат да се подкрепят.

3. Критични бележки и препоръки

Към труда следва да се отправят и някои забележки и препоръки.

Някои от предложенията на докторанта не са конкретни в степен, която би позволила правилното им разбиране и бързото възприемане от законодателя и практиката.

В библиографията се съдържат множество заглавия, а така също и Интернет ресурси, но не всички са използвани пряко в труда. Освен това структурирането на библиографията не е по утвърдените стандарти.

Докторантът има само две статии, и то на български език. Препоръчвам да публикува в чужбина, по възможност в издания, индексирани в световни бази данни, за да провери правилността на своите тези.

Тези бележки обаче не се отразяват на цялостните ми положителни впечатления.

4. Заключение

Смятам, че в представения дисертационен труд се съдържат достатъчно научни и научно-приложни резултати с принос за изследваната проблематика, и че същият отговаря по структура и съдържание на изискванията за придобиване на образователната и научна степен „ДОКТОР“.

В заключение давам на дисертационния труд на докторанта Пламен Господинов Митов положителна оценка и считам, че той следва да получи образователната и научната степен ДОКТОР по Криминалистика, Професионално направление 3.6 Право.

Член на научното жури:

12.10.2019г.

Проф. д-р Д. Чанкова